

спрямованість України до інтеграції в світову економіку та європейську орієнтованість політики держави наша країна має гарні шанси посісти чинне місце серед популярних туристичних центрів світу, а отже має забезпечити й належний рівень сервісу, що надають підприємства індустрії гостинності.

Список використаних джерел

1. Бунтова Н. В. Інноваційні маркетингові технології у світовій практиці підприємств індустрії гостинності. Економічний простір. 2020. Вип. 159, С. 9-12.
2. Парфіненко А. та ін. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід: монографія. Харків: ХНУ імені В. Каразіна, 2013. 280 с.
3. Коваленко Н. О. Інноваційні напрямки розвитку індустрії гостинності в Україні. Європейські перспективи. 2015. Вип. 7. С. 174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evpe_2015_7_32 (дата звернення: 20.03.2023)

УДК 379.851

ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ У СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ

С. М. Шевчук, доктор географічних наук, професор

С.В. Мудрицький, студент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: туризм, рекреація, геоінформаційні системи (ГІС), дестинація.

В умовах цифрової економіки обмін даними у системі інформаційного забезпечення туризму відбувається переважно у режимі реального часу. ГІС, поступово замінюючи традиційні інструменти, дозволяє представляти процес туристичного обслуговування у вигляді інтерактивних цифрових сервісів. Застосування ГІС в індустрії туризму та гостинності має особливе значення для планування подорожей, онлайн-бронювання, визначення місця розташування і рекреаційного потенціалу дестинацій, системи підтримки і прийняття рішень.

ГІС у поєднанні з іншими інформаційними технологіями дозволяють розробляти програмні продукти чи додатки, які використовують географічну інформацію і використовуються з метою: друку туристичних карт на основі точних цифрових даних; цифрового та мобільного картографування в мережі; створення карт-пам'яток, карт оперативного інформування; підтримки веб-сайтів з інтерактивним відображенням.

ГІС відноситься до системи збору, зберігання, перевірки, обробки, аналізу та відображення даних, які мають просторову диференціацію. За допомогою ГІС туристичну інформацію можна легко візуалізувати. Аналітичні методи ГІС, моделювання та прогнозування туристичного маркетингу пропонують туристам можливість вибору дестинацій і допомагають у їх плануванні суб'єктам туристичного менеджменту при визначенні потенційних і діючих атракцій, дослідженнях ринку.

Успіх туристичної діяльності залежить від здатності успішно розвивати, управляти та просувати туристичні дестинації на внутрішньому ринку. Велика кількість інформації в контексті туристичної діяльності може бути розміщена в різноманітних аналогових і цифрових форматах. Часто потрібно багато часу, щоб відповісти на будь-які запитання чи запити туристичного попиту. ГІС здатні відповісти на питання, пов'язані з туристичними ресурсами дестинацій, оскільки надають туристичну інформацію комплексно.

Моніторинг туристичних ресурсів може включати відомості про природні ресурси, туристичну та іншу інфраструктуру, демографічні дані, об'єкти культурної спадщини тощо. ГІС може використовувати свою здатність інтегрувати, зберігати та маніпулювати різними типами даних, якісними та кількісними, просторовими та непросторовими, а також візуалізувати вищезгадану інформацію. Картографічна інформація для туристів, яку неможливо знайти на веб-сайтах, може стати популярним застосуванням ГІС, оскільки менеджмент туристичних дестинацій може використовувати цю технологію для їх просування через Інтернет.

Використання ГІС для управління потоками відвідувачів може бути особливо важливим у процесі планування маршрутів. ГІС слід використовувати для аналізу та візуалізації подорожей, які включають відвідування різних місць. Вони підкреслюють, що відвідування кількох місць призначення включає просторовий аспект (самі місця призначення) і часовий аспект (тривалість візиту), а також тип транспорту між пунктами призначення та характеристики попиту і пропозиції в усіх напрямках. Ці дані можна результативно аналізувати за допомогою ГІС.

Значного застосування ГІС набувають у сфері маркетингу туризму завдяки просторовому розумінню маркетингових даних, більшому потенціалу для візуалізації маркетингового аналізу для оцінки розташування туристичних об'єктів та визначення місць, які мають найкращий туристично-рекреаційний потенціал. Об'єкти туризму в межах конкретної дестинації, їх взаємне розташування та розташування щодо основних транспортних шляхів, дані про стан природного середовища і соціально-політичні процеси становлять головні джерела інформаційного наповнення ГІС, що використовуються у туристичній діяльності.

Таким чином, ГІС створює можливості для упровадження інновацій у сфері туризму та гостинності, використання нових технологій для покращення управління знаннями, якого потребують або хочуть досягти туристи. ГІС у туристичній діяльності забезпечує реалізацію таких функцій: повсюдність (можливість отримувати інформацію через мобільні пристрої, що належать до будь-якої мережі); орієнтація в просторі (здатність системи надавати інформацію про точне місцезнаходження туристів, а також змінювати надану інформацію під час подорожі туриста і таким чином змінювати своє місцеположення); просвітництво (можливість збільшити звичний туристичний досвід за допомогою «поглиблених» запитів у пошуку інформації); інтеграція (об'єднання зусиль багатьох зацікавлених сторін у виробництві інформації).

Використання ГІС може бути важливим для різних аспектів планування, управління та прийняття рішень в умовах стрімкого зростання кількості відвідувачів, посилення негативного впливу туризму на об'єкти природно-заповідного фонду та природні ресурси загалом. ГІС виступають як дуже

корисний інструмент для планування візитів на національному рівні, дають можливість відстежувати вплив туризму на навколишнє середовище на різні типи природних пам'яток, а для окремих місць можна розробити ключові показники прийнятних змін. Крім того, таким чином можна зробити припущення щодо майбутніх режимів використання природних ресурсів з метою запобігання негативним впливам.

Використання ГІС при плануванні туристичної діяльності значно сприяє збільшенню прозорості процесів прийняття рішень. У туризмі використання ГІС є ефективним як для споживачів так і для надавачів послуг. Туристична пропозиція в основному використовує всі ці аспекти використання ГІС, а споживачі туристичних послуг фактично використовують ГІС-технологію, яка запропонована надавачами послуг туризму та гостинності.

Більшість застосувань ГІС у туризмі традиційно пов'язані з інвентаризацією рекреаційних можливостей, управлінням використанням простору для туризму, оцінкою впливу відвідувачів, оцінкою конфлікту між рекреацією та навколишнім середовищем, картографуванням, створенням туристичних систем управління інформацією та системи для допомоги в прийнятті рішень. Застосування ГІС для фахівців туристичної сфери має очевидні переваги:

- на геопорталах можна отримати офіційні дані, надані органами державної влади, місцевого самоврядування або конкретними організаціями;
- постійна актуалізація даних;
- зручність користування наборами даних завдяки їхній геовізуалізації [2].

У процесі планування туристичної дестинації величезною перевагою ГІС є можливість включення та інтеграції поглядів усіх зацікавлених сторін, які використовують туристичну територію, починаючи від державних установ і неурядових організацій до приватних компаній та організацій. Це може вплинути на прийняття найбільш оптимальних рішень у процесі розвитку туризму на конкретній території.

Список використаних джерел

1. Косенко Ю. Ю. Застосування сучасних геоінформаційних технологій у розвитку екологічного туризму. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Географічні науки. 2018. Вип. 9. С. 233–238.
2. Лепетюк В. Б. Продукти ГІС-технологій для підвищення туристичної привабливості дестинації (на прикладі Чернігівської області). Геодезія, картографія і аерофотознімання. Вип. 92, 2020. С. 55–67.
3. Shevchuk S.M., Laslo O.O., Onipko V.V. Geoinformation monitoring of the tourist industry potential of the territory. The 6th International scientific and practical conference «Scientific directions of research in educational activity» (February 14 – 17, 2023) Osaka, Japan. International Science Group. 2023. С. 124–128.